

DNA
werkk[t]

2011

Vooraf

DNA/Postacademische Ateliers van de Vrije Academie Den Haag biedt talentvolle beginnende kunstenaars de mogelijkheid zich gedurende maximaal twee jaar artistiek te ontwikkelen. Zij krijgen de beschikking over een eigen atelier en worden begeleid door gerenommeerde kunstenaars, curatoren en (kunst)theoretici. Tevens hebben zij vrij toegang tot lezingen, presentaties en publieke gesprekken die in het kader van het Studium Generale worden georganiseerd. De nadruk ligt bij DNA op het stimuleren van kritische reflectie en artistieke zelfwerkzaamheid.

Naast individuele ateliers beschikt DNA over de algemene werkplaatsen en studio's van de Vrije Academie voor grafiek, digitaal printen, keramiek, hout- en metaalbewerking en nieuwe media.

In haar aannamebeleid hanteert DNA geen strikte leeftijdsgrens. Een voltooide kunstopleiding is gewenst, maar niet vereist. Bij de selectie van kandidaten wordt naast beeldende kwaliteit gelet op artistieke ambities en kritische betrokkenheid.

Deze publicatie verscheen bij de tentoonstelling DNA WERK[T] die van 18 juni t/m 10 juli 2011 plaatsvond in GEMAK, de tentoonstellingsruimte van de Vrije Academie Den Haag. De expositie omvatte werken die in de periode 2009-2011 in de DNA-ateliers zijn ontstaan. De volgende kunstenaars waren in de tentoonstelling vertegenwoordigd: Eline Beentjes, Daphne Blomsma, Paul Bruijninx, Nicole Donkers, Laura van Eeden, Damian Kapojos, Marit Maes, Beatriz Hurtado Muñoz, Eric van der Kooij, Wouter Johan van Leeuwen, Obbe Tiddens en Amir Tirandaz.

Stef van Bellingen was verantwoordelijk voor de kundige samenstelling en inrichting van de tentoonstelling. Samen met zijn collega DNA-begeleider Alex de Vries heeft hij deze publicatie met zeer leeswaardige tekstbijdragen verrijkt. We zijn beiden daarvoor zeer erkentelijk.

Begeleiders in de werkperiode 2009-2011:

Eylem Aladogan, *kunstenaar*
Stef van Bellingen, *curator/publicist (B)*
Cornel Bierens, *kunstenaar/kunstkriticus*
B.C. Epker, *kunstenaar*
Jürg Geismar, *kunstenaar (D)*
Loek Grootjans, *kunstenaar*
Servie Janssen, *kunstenaar*
Huub Mous, *kunsthistoricus/publicist*
Els Opsomer, *kunstenaar (B)*
Caterina Pecchioli, *kunstenaar/kunsth theoreticus (I/N)*
Philip Peters, *kunsthistoricus/publicist*
Awee Prins, *filosoof*
Rob Smolders, *curator/publicist*
Guy Van Bossche, *kunstenaar (B)*
Martijn Verhoeven, *kunsthistoricus*
Alex de Vries, *publicist/kunstadviseur*
Fred Wagemans, *kunsthistoricus/galeriehouder*

De Vrije Academie is laagdrempelig en biedt maatwerk voor talentvolle en ambitieuze kunstenaars (in wording). De Vrije Academie is vrij maar niet vrijblijvend. De Vrije Academie staat voor reflectie, productie en presentatie en begeleidt deelnemers in het denken over, maken en tonen van kunst.

DNA [Vrije Academie Werkplaats voor Beeldende Kunsten]
Paviljoensgracht 20-24, 2512 BP Den Haag / telefoon 070 3638968
info@vrijeacademie.org / www.vrijeacademie.org

Redactie: Felix Villanueva / teksten: Stef van Bellingen, Alex de Vries /
fotografie, ontwerp en productie: Stern/Den Hartog & De Vries Den Haag

Afbeelding voorzijde: Daphne Blomsma, *In Line* (ingang Vrije Academie Den Haag), 2011, gele wegeverf
Afbeelding achterzijde: Eric van der Kooij, *Triptiek van een luie schilder* (detail), 2011

Zien wat er niet is

De kunst betekent de wereld en wordt bij tijd en wijle weggekrabd en afgebrand. Het uiterlijk van ons bestaan wordt schoongeschuurd en geplamuurd. Er gaat een nieuwe laag stucco overheen waar alles achter verdwijnt. Alle beelden vervagen. De eerste tekeningen die in de nog natte onderlaag worden gemaakt, worden door het vocht opgezogen en verdwijnen voor onze ogen. Iedere keer als de kunst zich opnieuw moet waarmaken, moet het schoon-geveegde bord worden natgemaakt om nieuwe krijtlijnen mogelijk te maken. Maar eerst moet alles worden weggevaagd. Het gebeurt waar we bij staan. Daar kun je verontwaardigd over zijn, want het is een ontkenning van alles wat tot stand is gebracht.

Wat de kunst heeft voortgebracht, daar heeft niemand om gevraagd. Daar laat de kunst zich ook met liefde op voorstaan. De kunst ontstaat uit eigen noodzaak en is niet afhankelijk van een vraag uit de maatschappij. De kunst is altijd zelf een vraag, een vrijblijvend voorstel om op een manier tegen de wereld aan te kijken die ongedacht en ongekend is. Daar rekent de kunst voortdurend buiten de waard, want de samenleving wil bevestigd en begrepen worden in zijn behoeftes. De mens wil antwoorden op zijn vragen, en geen vragen waarvoor hij in zichzelf naar antwoorden op zoek moet. De consument wil worden bevestigd in wie hij is en wat hij nodig heeft: hij wil zich identificeren. Hij wil zich herkennen in wat hem wordt voorgehouden. Dat doet de kunst niet. De mens wil worden gerustgesteld dat er meer mensen zijn zoals hij. Ieder mens met een probleem gaat op zoek naar lotgenoten. Iedereen wil bijzonder zijn, maar niet zo bijzonder dat hij uitsluitend op zichzelf is aangewezen. En dat is nu wat de kunst bij uitstek doet, je erop wijzen dat je er uiteindelijk alleen voor staat. De kunst is in wezen een manier om de werkelijkheid te verbeelden zoals die niet wordt gezien, zoals we die niet kennen. We maken ons daar wel een voorstelling van, maar die wijzen we af als fantastisch, onbestaanbaar, utopisch,

gruwelijk, verwerpelijk, overbodig, nutteloos en functieloos.

Die purificatie van de kunst die momenteel in Nederland gaande is, is natuurlijk niets anders dan een vorm van 'cleansing' die moreel verwerpelijk is, die ontkent dat we de beelden die door de kunst zijn opgeroepen niet verre van ons kunnen werpen. Blijkbaar durven we niet meer in de spiegel te kijken, omdat we onszelf niet meer herkennen. We willen niet zijn wat we zien. Dat de kunst zelf buiten die afwijzing van de eigen verworvenheden kan blijven staan, is onmogelijk. Er wordt ruimte geschapen voor een nieuw begin en die heeft de kunst in feite zelf afgedwongen. We zijn moe van wat we hebben bereikt. We zijn over de top heen en laten ons naar beneden vallen. Er is geen ontkomen aan. We storten de afgrond in. We belanden op de bodem van de put. Vrouw Holle staat ons op te wachten.

Wie aan het begin van zijn kunstenaarschap staat, ziet dit alles meewarig aan. Ieder bestaand perspectief is je ontnomen. De verwachtingen die je had, zijn als sneeuw voor de zon verdwenen. Alles ligt braak. Niemand zit op je te wachten. Er is geen voorziening meer beschikbaar. Maar voor het zover is gekomen, waren in feite alle plaatsen al bezet en kon je ook nauwelijks ergens terecht. Het aanbod was weliswaar groot, maar de spoeling erg dun.

Een bar land strekt zich voor de kunstenaar uit. Alles is weggemaaid en ondergespit. Wat er gezaaid en geoogst kan worden is nu nog de vraag. Het doek is leeg, het beeldscherm sneeuwt, de film is overbelicht, de klei is droog, het hout is vermolmd, het metaal is moe, het marmer verkruimelt, de verf is hard, het kunststof verspocht. Voorlopig krijg je niets uit je handen. Er is geen materiaal. Niets wordt concreet of materieel.

Als je om je heen kijkt zie je het einde van een tijdperk. Daartegen verzetten we ons uit alle macht. Het komt er niet

op aan mee te bewegen maar tegen te bewegen. Opnieuw gaat de kunst tegen de keer in. Terug naar de oorsprong.

Vooralsnog is de gesteldheid van de kunst die van een grijze lucht. Het regent gestaag en we raken doorweekt. Alles wat we zien is diffuus. Niets heeft een contour. Je hebt alleen jezelf als maat. Als je je armen spreidt, reiken je handen tot de grenzen van je bestaan. Het komt erop aan daarbuiten te treden.

Aan een leeg geveegd firmament verschijnt uit het niets uiteindelijk weer een wolkje aan de hemel. Het is de waterdamp die we zelf hebben uitgeademd. Daaruit ontstaat een beeld. Eerst is dat non-descript, maar na verloop van tijd kunnen we er van alles in zien. Het lost wel vanzelf weer op, om te worden vervangen door iets anders.

De 'whitewash' die gaande is, is een symptoom van de geest die door de westerse samenleving waart. Het is een fantoom dat op den duur schrik en afschuw inboezemt, maar dat nu blindelings wordt gevolgd in zijn vruchteloze verschijning. Alles is gericht op exclusie, op verstoting en vernedering. Je kunt je daartegenover onzichtbaar maken. Wat er niet is, hoeft niet te worden bestreden. De kunst moet een andere gedaante aannemen, een verschijning zijn die niet wordt herkend, waar niemand zich mee identificeert, die wordt ontkend en vermeden. De kunst is verbannen en in die ballingschap zal zij zich moeten hervinden. De kunst is ertoe veroordeeld een ondergrondse haard van verzet te vormen tegen de bezetting van de cultuur door haar tegenstanders. Hoe maak je wat ondergronds gaande is zichtbaar? Dat moet op een manier gebeuren die bovengronds verwondering wekt waardoor men zich afvraagt of de werkelijkheid wel wordt waargenomen. De wapens die je in die strijd gebruikt, zijn tegelijkertijd de middelen waartegen je je verzet. Ze heffen elkaar op.

Nu in de kunst als in een rekensom alles tegen elkaar wordt weggestreept, zijn we niet meer voor rede vatbaar. Dat is de kunst toch al nooit geweest, dus wat dat betreft verandert er weinig.

20 juni 2011

DNA werk(t)

Turend door het raam leest men, van de straatzijde af, met kleefletters op een binnenwand aangebracht, de titel van de tentoonstelling: DNA werk(t). Als commentaar op deze tekst, hangen drie schilderijen die de culturele windowshopper mogelijk als abstract-geometrisch diagnosticeert. [Eric van der Kooij](#) claimt het auteurschap van dit werk en heeft het de titel *Triptiek van een luie schilder* gegeven. Hoewel het drieluik de potentialiteit van een esthetische ervaring niet ontzegt kan worden en het de vrucht is van een effectieve schilderdaad, betreft het niet meer dan willekeurige onderlegplanken die gebruikt worden bij het maken van een schildering. De ironische ingreep reminisceert aan de uitspraak 'bête comme un peintre', waarin Marcel Duchamp niet zozeer het medium schilderkunst of de gebruikers ervan (makers en visuele consumenten) beschimpt, maar veeleer een gemakzuchtige en ondoordachte omgang met kunst en werkelijkheid. Tegengesteld aan de doelstelling van de postgraduaat werkplaats DNA, die in essentie bestaat uit denken, maken en tonen.

Dieper in de tentoonstellingsruimte treft men, opgebouwd uit standaard MDF-platen, een gigantische sokkel aan van diezelfde Eric van der Kooij. Op dit tafelblok liggen zorgvuldig gerangschikte rijen aardappelen opgesteld. Zoals men in menig culinair recept 'neem een *gemiddelde* aardappel' of *whatever* kan lezen, voldoen de aardappelen aan de definiëring van het begrip 'gemiddeld'. Na precieze gewichtsbepaling en meting van hun blote omtrek, werden ze uit tientallen kilo's soortgenoten uitverkoren. Zo is een schrijn ontstaan als twijfelachtige ode aan de perfecte middelmaat, een waarde die onze samenleving dusdanig heeft doordrongen dat we onwennig staan tegenover het afwijkende en angstig worden als we met het geniale worden geconfronteerd.

De complexe machtsverhoudingen tussen de normerende kracht van de massa en het individu spelen tevens een rol in

het werk van [Daphne Blomsma](#). Onbewust wordt elke bezoeker bij de toegang tot De Vrije Academie geconfronteerd met de prelude ervan. Op de stoeptegels bracht ze met wegenvet een felgele markering aan met vakken en pijlen om de circulatie van binnenkomende en vertrekkende personen te reguleren. Alleen op onbekende plekken vergewissen we ons nog van de directieven die ons gedrag in de publieke ruimte conditioneren. Via twee ontwerptekeningen leidt de kunstenaar ons – terug in de buitenruimte – naar de uiterste hoek van het tentoonstellingsparcours waar ze een architectonische constructie heeft opgetrokken. Die oogt als een fuik en heeft in het ganggedeelte de breedte van haar schouders terwijl de diameter van de afsluitende cilindervorm gelijk is aan de spanwijdte van haar gespreide armen. Verwant aan het credo van het gemiddelde dat Eric van der Kooij inspireerde, individualiseert Daphne Blomsma het principe van de Modulor, het maatsysteem van Le Corbusier. De maat is niet langer gebaseerd op het ideaal (zoals in de renaissance), maar komt voort uit meting en verrekking van het gemiddelde. Met dit beginsel construeerde de Zwitsers-Franse architect meergezinswoningen en formuleerde hij ideeën over de urbanisatie. Via standaardisatie en vermenigvuldiging trachtte hij voor een maximaal aantal personen een minimaal comfort tot stand te brengen – er bestaan minder edele doelstellingen. Wat opvalt aan de huidige generatie kunstenaars is dat die, in tegenstelling tot een vorige generatie, vele vroegere principes niet zomaar veroordeelt maar er individueel en creatief mee aan de slag gaat, toch? Misschien spreekt men daarom ook wel van een post-ironische generatie, hoewel dit onze fixatie op het prefix 'post' blootgeeft en een contemporain gebrek aan inspirerende neologismen verraadt.

De modernistische uitdaging om kwaliteit aan kwantiteit te koppelen werd vanuit koude nutsberekening en louter gewin vaak achterwege gelaten. Niet zelden opereert de

kunstenaar eerder aan de onnutte zijde, in die zin dat deze positie niet eenduidig gemotiveerd kan worden. Zo speelt [Paul Bruijninx](#), gebruikmakend van een grote diversiteit aan middelen, regelmatig op deze problematiek in. In zijn installatie 'A Portrait of the Artist as a Young Duck' toont hij een video waarin hij achterwaarts loopt, naast een 16mm-filmpje met zwanen en een speelgoedeendje, maar het zwaartepunt ligt bij een keramische eendenkop met gebarsten snavel die, geflankeerd door zwaar gehavende letters, gebroken dromen in herinnering brengt. Het draait om het zichzelf iets voor te spiegelen en om een escapistische houding tegenover een economisch gedreven realiteit. Geen tragischer voorbeelden als in de Belgische kunstwereld met figuren als Marcel Broodthaers ("Moi aussi je me suis demandé, si je ne pouvais pas vendre quelque chose et reussir dans la vie.") of de archaïsche Pjeroo Robjee ("Wilt ge in uwen ouderdom gerust zijn en wreed tevreden, gebruik dan uwen tijd aan profijt en nutte bezigheden."). Evenals Paul Bruijninx hebben voornoemde kunstenaars regelmatig gebruik gemaakt van de fabel, parabel of het groteske en zijn zij zich in hun moraliteit tergend bewust geweest van ijdelheid, vleierij, materialisme en de algehele menselijke zwakheid om aan de droom te verzaken.

Onder de blauwe vlag van [Wouter Johan van Leeuwen](#) (en Christiaan Wikkerink) prijken de woorden *N'a rien cassé*. Het symbool van de natiestaat, ideologieën en revoluties wordt letterlijk onderschreven door een anagram van het woord 'renaissance'. Wouter Johan van Leeuwen verwijst hiermee eerder naar een evolutie dan naar de explosieve herschikking van een wereldorde, de revolutionaire wens van vele historische avant-gardebewegingen. Hij toont daarnaast een reeks tekeningen op millimeterpapier waarin hij Bruce Nauman's uitspraak 'The True Artist Helps the World by Revealing Mystic Truth' op relativerende wijze tot uitdrukking brengt. De objectiverende drager, strak gekwadreerd, wordt gebruikt om zaken te verbeelden die in feite nooit gewogen of gemeten kunnen worden. Hoop, verdriet en liefde kunnen nimmer in kilo's of millimeters worden gevat. Al veel eerder stelde Ludwig Wittgenstein: "Als alle wetenschappelijke problemen opgelost zijn, zijn de levensproblemen niet eens aangeroerd".

De verwondering over leven en dood, in relatie tot de medische wetenschap vormt momenteel een cruciale inspiratiebron voor [Obbe Tiddens](#). In zijn schilderijen herneemt en

combineert hij existentiële thema's. Qua beeldvorming verenigt hij lineair-grafische elementen met picturale delen. De oude prenttraditie wordt fragmentair geïnjecteerd met een eigentijds gelaat. Obbe Tiddens schilderde een jongetje dat voor het eerst geluid hoort na een operatieve ingreep. Het kortstondige moment van verwondering dat hij heeft vastgelegd, is vanzelfsprekend bepalend voor de verdere beleving van de werkelijkheid. De mensheid evolueert en verandert, natuurlijk, maar tegelijkertijd wijst Obbe Tiddens ons op het archetypische van de menselijke belevingswereld, dat de kunst bij uitstek op authentieke wijze kan en mag exploiteren.

Vanuit eenzelfde invalshoek omschrijft [Laura van Eeden](#) haar multimediale installatie als 'Een terugkeer naar de oorsprong'. Centraal staat de tekst '*I'm sitting in a room* (...)' van de Amerikaanse experimentele componist Alvin Lucier, die auditief en visueel tot een gelaagde stratigrafie wordt uitgewerkt. De zin werd gekopieerd en ingesproken en aan zijn vorige versie toegevoegd. Door het gebruik van de eigen stem en het eigen handschrift ontstaat een persoonlijke signatuur. Onherroepelijk veroorzaakt de kopiëerarbeid een zicht- en hoorbare ruis waarbij het orgineel onmogelijk aan zichzelf gelijk kan blijven. Gestaag wordt de verwarring tussen signifiant (de betekenaar) en signifié (de betekende) tot een climax gebracht. Dit kan men als een vernietigingsproces interpreteren, maar veeleer sluit Laura van Eeden aan bij Gilles Deleuzes *Le Pli* (De Plooi) waarin de Franse filosoof het menselijk organisme conceptualiseert als een machine die nooit ophoudt te bewegen. Daarom gaat het niet zozeer om het eindigen van een lijn, maar vooral hoe een lijn tot in het oneindige kan worden voortgezet.

Een zekere mate van herhalingsdwang is [Beatriz Hurtado Muñoz](#) evenmin vreemd. Het cyclische van het bestaan lijkt sterk op een uitgerekte poging om een oorspronkelijk verlies te dichten. Zowel in haar foto's als in haar werken op papier grijpt ze terug naar een gietvorm, de mal waarop of waaruit een schoen ontstaat. Niet toevallig is de voet het lichaamsdeel dat ons met de aarde verbindt. In de fotoreeks ontwaart men een duistere, grotachtige ruimte waarin het penetrerende licht groeperingen van schoenmallen zichtbaar maakt. In de werken op papier zweven diverse vormen vrij rond, ze hebben de allure van sterrenbeelden of merkwaardige constellaties. Wolkjes, mallen, rookpluimpjes,

schoorstenen, alle fungeren ze als geheugensporen van een werkelijkheid die nooit hersteld of gegrepen kan worden. Hoe nietig elk spoor ook is, steeds zijn het voor de kunstenaars elementen van een microkosmos die ons in staat stellen om een verbinding te maken met de macrokosmos.

Bij [Nicole Donkers](#) voelt men het felst hoe de grammatica van cyberspace en sociale media onze culturele taal en ervaringen beïnvloedt. Het tastbare en het ongrijpbare staan in nieuwe verhouding tot elkaar. Elke materialisatie (het kunstwerk dus) lijkt niet meer dan een extensie van een steeds groeiende, eindeloze virtuele wereld. Het antwoord ligt in het aanleggen van verzamelingen, meestal onooglijke zaken of kleine gestes. Nicole Donkers opereert in mineur, een toonsoort die componisten gebruiken om het kleine verdriet van het bestaan tot uiting te brengen. Om die reden valt haar poëtica te omschrijven als muzikaal, Wagneriaans zelfs. Hoofdzakelijk heeft dit te maken met de sterk temporele dimensie van haar werk en wat in muzikale termen de 'oplossing' heet: een bevredigend en rustgevend akkoord dat volgt op een reeks van dissonante spanningen. Bij Wagner liggen verlangen en de ongrijpbaarheid ervan in elkaars verlengde zodat elk rustpunt steeds uitgesteld wordt. Ook Nicole Donkers houdt van cumulaties en stapelingen, ze komen bij haar voort uit een overdaad aan keuzemogelijkheden die de notie van het unieke én de fysieke materialisatie ervan problematiseert.

Oscar Wilde schreef provocerend dat elke vrouw wordt zoals haar moeder, dat is haar tragedie (...). Geen man slaagt daarin, dat is de zijne. Natuurlijk gaat het over moeder aarde en het verlangen daarnaar. Een dergelijk motief treft men aan in een van de video's van [Eline Beentjes](#). Een terugkerend thema in haar werk is de moeder-godin. Enerzijds detecteert men rondingen die men kan ontcijferen als een naakte liggende figuur, die wordt geconfronteerd met een onbeweeglijk staande vrouw voor een Chinese poort. We zien alleen de dorsale zijde van dit personage. Onverstoorbaar laat ze alles aan zich voorbijgaan. De wereld schijnt van geen invloed te zijn op haar bestaan. Stilstand en verandering gaan hand in hand en sluiten aan bij Heraclitus' *pantha rei* (alles stroomt). In de wetenschap wordt materie trouwens hoe langer hoe minder omschreven als onveranderlijke substantie, maar veeleer als samengebalde energie, wat in de kunstwerken van Eline Beentjes goed voelbaar is.

Wat formaat en atmosfeer betreft, lijken de tekeningen van [Marit Maes](#) afkomstig uit een getijdenboek of psalterium. Haar werk ademt het karakter van de middeleeuwse boekverluchting en miniatuurkunst, ingetogen, kwetsbaar en klein van schaal. Het vormt een enorme tegenstelling met de *blow ups* waarmee vandaag boodschappen luidruchtig in de publieke wereld cirkuleren. Deze verstilde tekeningen vragen om een besloten ruimte. Stuk voor stuk doemen uit het beeldvlak eenzame, geïsoleerde figuren op. Ze bevinden zich onder meer in vijvers die in de leegte van het blad zweven. Allemaal stellen ze eilanden voor die, als ze al communiceren, dat in stilte lijken te doen.

De tegenstelling met de miniatuur kan niet groter zijn dan in de vitaal ogende sculpturen van [Damian Kapojos](#). Hij realiseert meer dan levensgrote beelden, hoofdzakelijk in piepschuim. Een van zijn inspiratiebronnen is de Franse beeldhouwer Auguste Rodin van wie we weten dat hij gefascineerd raakte door de Oosterse dans omdat die andere houdingen, spanningen en een vernieuwing van de sculpturale taal mogelijk maakte. In zijn beeldhouwwerken verzoent Damian Kapajos elementen van het Westen en het Oosten met elkaar. Bijzonder daarbij is de plaats en aandacht voor seksualiteit, die hij vanuit een Oosters gezichtspunt een sacrale en spirituele betekenis meegeeft. In zijn beelden is sprake van een creolisatie zoals die voorkwam in het hellenistische tijdperk. Daarmee formuleert Damian Kapajos een concreet en pakkend antwoord op de uitdagingen van de hedendaagse geglobaliseerde wereld.

[Amir Tirandaz](#) is dan weer eerder een sceptische observator van dit tijdsgewricht. Met komische brutaliteit richten zijn schilderijen zich op het groteske van het bestaan. Hij komt daarmee dicht bij de *Caprichos* (De grillige invallen) van de achttiende-eeuwse Spaanse kunstenaar Goya. De gekheid van de samenleving en de universele domheid waren toen al thema's die het verlies aan redelijkheid en humaniteit belichaamden. Amir Tirandaz evocert dit vandaag overwegend in grisaille-schilderijen waarin hij wegschraapt, ontkent, kadreert en snijdt. Hij slaagt erin om de kleinste anekdote een pakkende en pijnlijke dimensie te geven. Misschien is er slechts één persoon die het hem op die manier voordeed: Buster Keaton, de meester van de slapstick die er steeds in slaagde om ons bestaan even aan het wankelen te brengen en, zoals Amir Tirandaz, de lach haar ernst teruggaf.

Eline Beentjes

[1986] Academie voor Kunst en Vormgeving St. Joost, locatie Breda

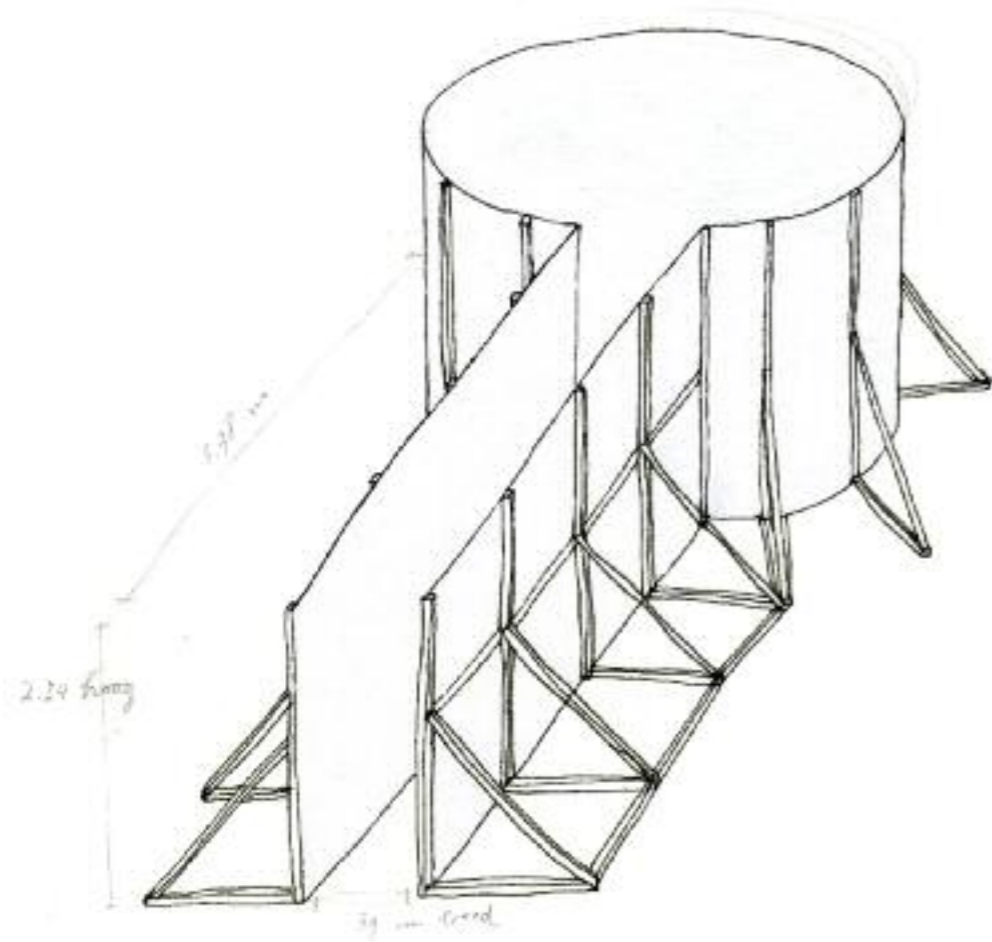
< Korreltjezand, 2011, videostill, duur video: 22 min. (loop)

< Kwan Yin, 2011, videostill, duur video: 22 min. (loop)

> Zonder titel, 2011, foto, 90 x 70 cm

Daphne Blomsma

[1986] Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten Den Haag

< Antropometrische constructie, 2011, werktekening op papier

> Antropometrische constructie, 2011, Grote Kerk Den Haag; Nacht van de Hoop, hout en papier, binnenmaten 762 x 224 x 184 cm

Paul Bruijninx

[1974] Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten Den Haag

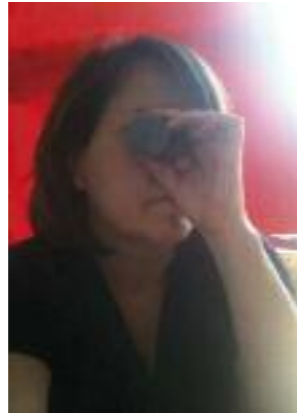

A Portrait of the Artist as a Young Duck, delen van installatie, keramiek, still 16 mm film

Nicole Donkers

[1969] Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten Den Haag

< NIX = 2X, 2011, kleurenfoto
> Ephemera, 2011, videoinstallatie; tapijt, videoprojectie

Laura van Eeden

[1970] Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten Den Haag

< Irregularities my words might have, 2010/2011, laatste vel van een serie cumulatief over elkaar geschreven tekstregels (32 vellen A4), papier, rode inkt

> Installatie d A A r, 2010, diaprojectie, uit kunststof gesneden letters

Damian Kapojos

[1980] ArtEz Hogeschool voor de Kunsten, Zwolle

> Zonder titel (sculpturen in wording), 2011, polystireen, polyurethaan, draadstaal, draad

Eric van der Kooij

[1985] Academie Minerva/Hanzehogeschool, Groningen

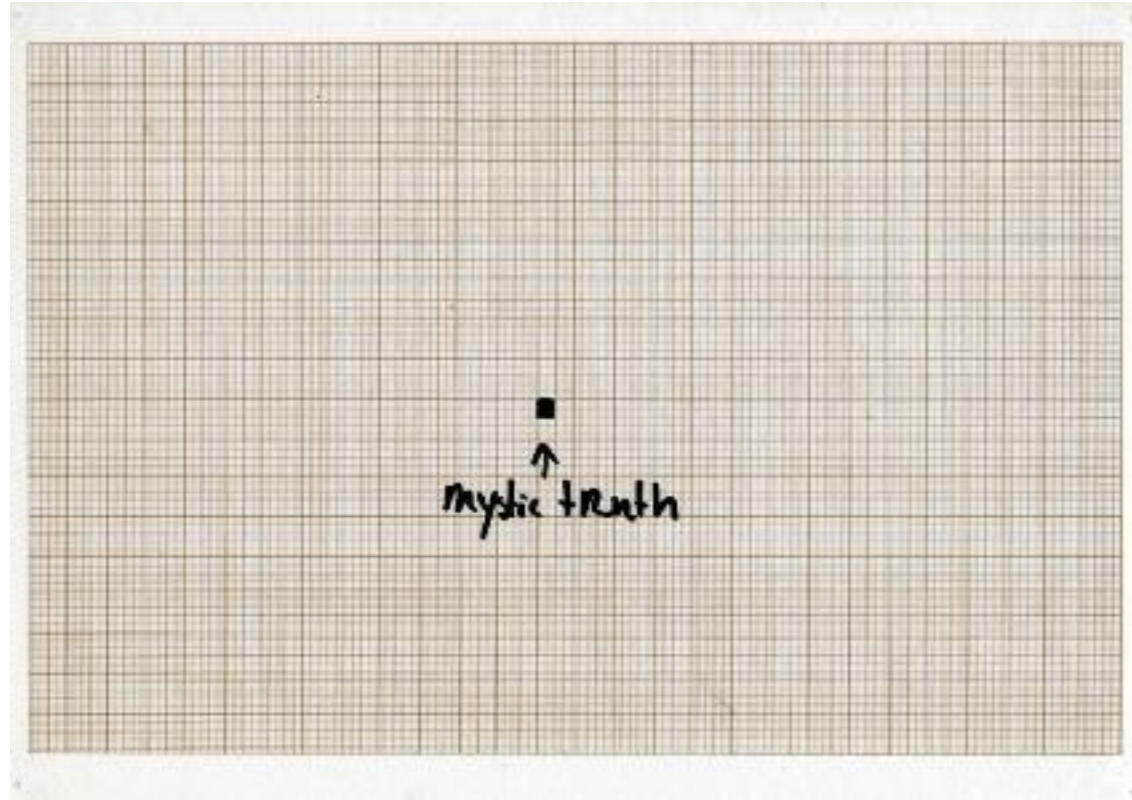

< Potato, potahto. Tomato, tomahto, 2011, foto

> Triptiek van een luie schilder, 2011, 3 panelen, verf, tape, per deel 138 x 87,5 cm

Wouter Johan van Leeuwen

[1986] ArtEz Hogeschool voor de Kunsten, Enschede

< MysticTruth, 2011, millimeterpapier, viltstift, 210 x 297 mm (uit een reeks van 56 bladen)

> N'a rien cassé, 2011, installatie, vlag, plakletters (i.s.m. Christiaan Wikkerink)

Marit Maes

[1988] Academie voor Kunst en Vormgeving St. Joost, locatie 's-Hertogenbosch

< Zonder titel, 2011, gemengde techniek, 395 x 275 mm

> Zonder titel, 2011, gemengde techniek, 300 x 390 mm

Beatriz Hurtado Muñoz

[1978] Universidad Complutense (faculteit Schone Kunsten) Madrid, Spanje

< Ausencias que llenan vacios, 2011, Memory Map, tekening, gemengde techniek, 70 x 100 cm

> Ausencias que llenan vacios, 2011, Installation, 2 kleurenfoto's

Obbe Tiddens

[1980] Universität Heidelberg (medische faculteit), Duitsland

< Patiënt, 2011, acrylverf op doek, 40 x 40 cm, particuliere collectie
> Klank, 2010, acrylverf op doek, 90 x 80 cm, particuliere collectie

Amir Tirandaz

[1984] Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten Den Haag

< Zonder titel, 2011, olieverf op doek, 30 x 24 cm
> Zonder titel, 2011, olieverf op doek, 99 x 120 cm

